

Przegląd zmian w zamówieniach publicznych

WEJŚCIE W ŻYCIE NOWELIZACJI USTAWY PZP ORAZ SPECUSTAWY
OBRONNIEJ DOTYCZĄCEJ ZAKUPU DRONÓW

W ostatnich tygodniach do polskiego porządku prawnego, regulującego zamówienia publiczne, wprowadzono liczne zmiany. Nowe przepisy weszły w życie nie tylko poprzez nowelizację ustawy Prawo zamówień publicznych¹, która dotyczy zastosowania wniosków wynikających z wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wykluczeniu ze wspólnego rynku wykonawców z „państw trzecich”, ale również w drodze tzw. specustawy obronnej². Oba akty prawne w istotny sposób modyfikują dotychczasowe zasady udzielania zamówień, odpowiadając na nowe wyzwania administracyjne, gospodarcze i obronne.

SPECUSTAWA OBRONNA – WYŁĄCZENIE STOSOWANIA PZP

Z perspektywy zamówień publicznych najważniejszą zmianą wynikającą z wejścia w życie nowej specustawy obronnej jest szerokie wyłączenie stosowania PZP w procesie pozyskiwania bezzałogowych statków powietrznych oraz infrastruktury obronnej z nimi powiązanej.

Specustawa obronna wprowadza bowiem wyłączenie zwalniające zamawiających z obowiązku stosowania PZP przy zakupie: bezzałogowych statków powietrznych i bezzałogowych systemów uzbrojenia oraz środków zwalczania bezzałogowych statków powietrznych i środków zwalczania bezzałogowych systemów

uzbrojenia. Omawiane wyłączenie jest obwarowane koniecznością przetestowania danego sprzętu przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej oraz uzyskania pozytywnej rekomendacji w wyniku tych testów. Dodatkowo wymagana jest zgoda na dokonanie zakupu wyrażona przez Ministra Obrony Narodowej.

Powyższe oznacza, że PZP nie będzie stosowane również w przypadku pozyskiwania systemów obronnych zwalczających drony, co powinno przyspieszyć proces modernizacji infrastruktury defensywnej państwa. Wyłączenie to wpisuje się więc w podstawowy cel specustawy obronnej, która ma usprawnić oraz ułatwić proces realizacji inwestycji wojskowych i obronnych w Polsce.

1 Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

2 Ustawa z dnia 25 lipca 2025 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego oraz ustanowienia stref ochronnych terenów zamkniętych.

NOWELIZACJA USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH (PZP)

Ustawa nowelizująca PZP z 9 lipca 2025 r. stanowi implementację do polskiego systemu zamówień publicznych wniosków wynikających z orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach Kolin (C-652/22) oraz Qingdao (C-266/22), które dotyczą ograniczenia możliwości udziału wykonawców z tzw. „państw trzecich” w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Zmiany przepisów stanowią element szerszego nurtu premiującego lokalnych wykonawców oraz dostawców w ramach procedur zakupowych w Polsce.

Nowe przepisy art. 16a oraz art. 16b PZP oznaczają, że obecnie rozwiązaniem domyślnym na naszym rynku jest zakaz udziału wykonawców spoza Unii Europejskiej oraz państw sygnatariuszy umowy GPA (Porozumienia WTO ws. Zamówień Rządowych) w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Istotne jest jednak, że zamawiający może podjąć decyzję o dopuszczeniu takich podmiotów do danego postępowania.

Kluczowym aspektem omawianego zakazu jest objęcie nim także podwykonawców, dalszych podwykonawców oraz podmiotów udostępniających wykonawcom swoje zasoby. W praktyce więc podmioty z tzw. „państw trzecich”, w tym Turcji oraz Chin, nie mogą bez zgody zamawiającego w żaden sposób uczestniczyć w postępowaniu oraz realizacji zamówienia publicznego w Polsce.

Pomimo kluczowego znaczenia nowych przepisów dla całego rynku zamówień publicznych, sposób ich redakcji pozostawia wątpliwości co do aspektów praktycznych dotyczących nowego zakazu, jak również nowej procedury dopuszczenia wykonawców do postępowania. Literalne brzmienie wspomnianych regulacji nie jest bowiem jednoznaczne, co oznacza możliwość przyjęcia różnej interpretacji co do ich stosowania. Jednocześnie wątpliwości budzi to, w jaki

sposób rozwiązywane będą ewentualne problemy oraz spory interpretacyjne na tym tle, gdyż nowelizacja całkowicie pozbawiła podmioty z tzw. „państw trzecich” prawa do korzystania ze środków ochrony prawnej przewidzianych w PZP. Tym samym kognicja Krajowej Izby Odwoławczej została w omawianym zakresie znacząco ograniczona. Ponadto powyższe oznacza, że ustawodawca w sposób zaskakujący zdecydował, iż podmioty z tzw. „państw trzecich” mogą zostać dopuszczone do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia, jednak muszą w nich uczestniczyć bez możliwości obrony swoich interesów w przypadku naruszeń dokonanych przez zamawiającego. Stanowi to wyraz istotnego różnicowania sytuacji prawnej różnych wykonawców biorących udział w tym samym postępowaniu, co budzi poważne wątpliwości.

Niezależnie od wspomnianych powyżej zmian, należy się spodziewać kolejnych istotnych nowelizacji PZP, w tym m.in. odnoszących się do możliwości wprowadzenia w postępowaniach preferencji dla lokalnych dostawców dóbr i usług.

PODSUMOWANIE

W ostatnich miesiącach na rynku zamówień publicznych obserwujemy istotne modyfikacje regulacji prawnych, które powiązane są ściśle ze zmieniającą się sytuacją geopolityczną oraz gospodarczą w Polsce oraz Europie. Buduje to przekonanie, że możliwe są kolejne nowelizacje, które będą miały za zadanie dostosowanie ram prawnych udzielania zamówień do bieżących okoliczności geopolitycznych występujących w naszym regionie. Należy jednak pamiętać, że każda kolejna zmiana przepisów może powodować nowe problemy praktyczne, z którymi będą musieli się mierzyć zarówno wykonawcy, jak i zamawiający. Kluczowe jest więc, aby proces legislacyjny postępował z udziałem uczestników rynku, a jego efektem były przejrzyste i skutecznie działające regulacje.

KONTAKT

Michał Baglaj

Partner

michal.baglaj@ssw.solutions

Konrad Lach

Associate

konrad.lach@ssw.solutions